

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University Aurangabad

Revised Syllabus

**Sanskrit**

(Under the Faculty of Arts )

1. **Year of Implementation** – will be implemented from **June 2009**
2. **Pattern** – The pattern of Examination will be semester system (30 marks semester examination and 20 marks internal evaluation)
3. **The structure** : Implementation of the structure as prescribed by university.
4. **Nature of question paper** : As per established pattern
5. **Scheme of Teaching and examination** :

Revised syllabus is designed for the students who want to learn Sanskrit and study or analyze the literature & language.

The internal assessment paper is designed for active participation in understanding language & literature.

B.A. I<sup>st</sup> Sem

Sr. No.	Course No.	Papers	Teaching Scheme		Exam Scheme (Marks)		
			Credit allotted	Periods	Sem Exam	Internal	Total
1	SAN BA 001	आर्षकाव्य	4	60	30	20	50
2	SAN BA 002	संस्कृत व्याकरण परंपरा	4	60	30	20	50

B.A. First Year (SANSKRIT) Semester – II

Sr. No.	Course No.	Papers	Teaching Scheme		Exam Scheme (Marks)		
			Credit allotted	Periods	Sem Exam	Internal	Total
1	SAN BA 003	नाटक - स्वप्नवासवदत्तम्	4	60	30	20	50
2	SAN BA 004	गद्यकाव्य - शुकनासोपदेश	4	60	30	20	50

B.A. , B.Sc. , B.Com Second Language Sanskrit

Sr. No.	Course No.	Papers	Teaching Scheme		Exam Scheme (Marks)		
			Credit allotted	Periods	Sem Exam	Internal	Total
1	SAN SL 001	नीतिशतकम्	4	60	30	20	50
2	SAN SL 002	वैद्यकीयसुभाषितसाहित्यम्	4	60	30	20	50

01 Period = 50 Minutes

02 Credit = 15 Period

04 Credit = 60 Periods

60 periods are meant for classroom lecturers, field work and internal assessment.

# बी.ए. प्रथम वर्ष संस्कृत ऐच्छिक

## प्रथमसत्र

प्रश्नपत्रिका - १ आर्षकाव्य

गुण-५०

पेपर कोड - SANBA001

१. महाकविवाल्मीकिकृत रामायणम - बालकाण्ड - सर्ग २,३,४
२. अनुशासनपर्व - अध्याय ५८ "आराम तडाग महात्म्यवर्णनम्"

उद्दिष्टये :

१. प्राचीन संस्कृत काव्यभाषेचा परिचय करून देणे.
२. साहित्य शास्त्रीय दृष्ट्या या ग्रंथांचे महत्त्व अभ्यासणे.
३. या ग्रंथाच्या प्रसिध्दीची कारणे अभ्यासणे.  
जसे - तत्कालीन संस्कृती, समाज व्यवस्था, राजकीय व्यवस्था, धर्म, मूल्यविचार यांचे प्रतिबिंब या ग्रंथांत कसे दिसून येते ते अभ्यासणे.
४. या ग्रंथांचा भारतीय संस्कृतीवरील प्रभाव विशद करणे.

संदर्भग्रंथसूची -

१. वाल्मीकि रामायण - चौखम्बा प्रकाशन , वाराणसी
२. श्रीमहाभारतम् - चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
३. महाभारतम् - कृष्णद्वैपायन व्यासप्रणीतम अनु डॉ वाळिंबे
४. महाभारत - भांडारकर प्राच्य विद्या परिषद, प्रकाशन, पुणे
५. इतिहास - पुराण का अनुशीलन - डॉ भट्टाचार्य ,चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
६. संस्कृत साहित्य का इतिहास - आ बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा प्र. वाराणसी

प्रश्नपत्रिका - दोन संस्कृत व्याकरण परंपरा

पेपर कोड - SANBA002

गुण - ५०

- महत्वपूर्ण संस्कृत व्याकरणकार व त्यांच्या व्याकरण ग्रंथांचा परिचय

१. पाणिनी - अष्टाध्यायी
२. पतंजली - महाभाष्य
३. कात्यायन - वार्तिकविचार
४. भर्तृहरि - वाक्यपदीयम्
५. जयादित्य - वामन - काशिका
६. भट्टोजी दीक्षित - वै.सिध्दान्त कौमुदी
७. वरदराज - लघुसिध्दान्त कौमुदी
८. नागेशभट्ट -
९. कौण्डभट्ट - वैयाकरण भूषण सारः

- लघुसिध्दान्त कौमुदी - वरदराज - संज्ञाप्रकरण

उद्दिष्टे :

१. संस्कृत भाषेच्या व्याकरणाची प्रगत व शास्त्रीय रचना पध्दती समजून घेणे.
२. संस्कृत व्याकरणाचा विकास अभ्यासणे.
३. संस्कृत व्याकरणातील त्रिमुनी व्याकरण परंपरा अभ्यासणे.
४. या व्याकरण ग्रंथांचा संस्कृत साहित्य भाषेवरील प्रभाव समजून घेणे.

## संदर्भग्रंथसूची :

१. संस्कृत व्याकरण का उद्भव एव विकास - सत्यकाम वर्मा, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली.
२. संस्कृत व्याकरण परंपरा - युधिष्ठिर मीमांसक
३. पाणिनीकृत अष्टाध्यायी, चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी
४. भर्तृहरिकृत वाक्यपदीयम् चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी
५. पातंजलमहाभाष्य - चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी
६. काशिका - श्री शांभित मिश्र , चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी
७. लघुशब्देन्दुशेखर - नागेशभट्ट , चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी
८. लघुशब्ददान्तकौमुदी - भट्टोदीक्षित , चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी
९. वैयाकरणभूषणसार - कौण्डभट्ट , चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी
१०. संस्कृत त्रिमुनी व्याकरण परंपरा

## द्वितीय सत्र

प्रश्नपत्रिका - तीन

नाटक - स्वप्नवासवदत्तम्

पेपर कोड SANBA003

गुण - ५०

- महाकविभासकृत - स्वप्नवासवदत्तम् (संपूर्ण)

उद्दिष्टये :

१. संस्कृत वाङ्मय हे मूल्यप्रधान वाङ्मय आहे.  
नैतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक मूल्ये,  
आचारांचे - तत्वांचे आदर्श या वाङ्मयात  
आहेत, भासाच्या स्वप्नवासवदत्तम् नाटकाचे  
उपरोक्त मूल्यविचारांच्या दृष्टीने अध्ययन करणे.
२. प्राचीन व विकसित अशा संस्कृत नाट्यपरंपरेतील एक महत्वपूर्ण नाटक  
म्हणून या नाटकाचे अध्ययन करणे.

संदर्भग्रंथ :

१. संस्कृत नाटके व नाटककार श्री. गो.के. भट
२. संस्कृतके नाटककार एवं उनकी नाटयकृतीयो - श्री गंगासागर राय चौखम्बा प्रकाशन
३. स्वप्नवासवदत्तम् - भास - चौखम्बा प्रकाशन
४. महाकवी भास - चौखम्बा प्रकाशन
५. स्वप्नवासवदत्तम् - भास, मोतिलाल बनारसीदास, दिल्ली

## प्रश्नपत्रिका - चार

गद्यकाव्य

पेपर कोड - SANBA004

गुण - ५०

बाणभट्टकृत कांदबरीतील शुकनासोपदेश

**उद्दिष्टे :**

१. संस्कृत गद्यसाहित्य परंपरेची ओळख.
२. गद्य म्हणून असलेले भाषेचे वेगळेपण जसे सहजता कल्पनाप्राचुर्य , वर्णनात्मकता, समासप्राचुर्य, गद्यातील कलात्मकता अध्ययन करणे.
३. प्राचीन उपदेशशैली व त्यामागील संस्कारांची भूमिका अभ्यासणे.

**संदर्भग्रंथ :**

१. बाणभट्टकृत कांदबरी हिन्दी अनु चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी
२. शुकनासोपदेश , चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी
३. संस्कृत साहित्य का इतिहास - आ. बलदेव उपाध्याय

द्वितीय भाषा - संस्कृत बी.ए., बी.एस्सी. , बी.कॉम

प्रथमसत्र

प्रश्नपत्रिका - १

नीतिशतकम्

पेपर कोड - SANSL001

गुण - ५०

भर्तृहरीकृत नीतिशतकम्

उद्दिष्टये :

१. मूल्यविचार प्रधान व संस्कारक्षम

वाडःमय म्हणून संस्कृत वाडःमयाचा परियच करुन देणे.

२. सुबोधशैली, कमीशब्दांत स्पष्टपणे विचार, आशय अभिव्यक्त करणा-या भर्तृहरीच्या नीति पर काव्यभाषेचे व लेखन शैलीचे अध्ययन करणे.

संदर्भग्रंथ :

१. भर्तृहरीकृत नीतिशतकम्, चौखम्बा प्रकाशन

२. भर्तृहरीचे नीतिशतक - मराठी अनुवाद

द्वितीयसत्र

गुण - ५०

प्रश्नपत्रिका - दोन , वैद्यकीयसुभाषितसाहित्यम्

पेपर कोड - SANSL002

वैद्यकीयसुभाषितसाहित्यम्

प्रकरण १ ते १० भाषांतरासह विश्लेषणात्मक अध्ययन

प्रकरण ११ ते २० सामान्य अध्ययन

उद्दिष्टये :

१. आधुनिककाळात संस्कृतभाषेची उपयोगिता अभ्यासणे.



२. संस्कृत वाडःमयातील विज्ञाननिष्ठ व शास्त्रीय विचारांची ओळख होणे व त्या दृष्टीने संस्कृत वाडःमयाचे अध्ययन करणे.

**संदर्भग्रंथ :**

१. वैद्यकीय सुभाषित साहित्यम् - चौखम्बा प्रकाशन, बाराणसी
२. वैद्यकीय सुभाषित साहित्यम् - मराठी प्रा श्री गायकवाड, निकिता प्रकाशन लातूर
३. वैद्यकीय सुभाषित साहित्यम् - श्री सातपुते व रानडे अनमोल प्रकाशन, पुणे

## प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

बी.ए.प्रथम वर्ष  
संस्कृत ऐच्छिक

शैक्षणिक वर्ष २००९-१० पासून लागू  
प्रथमसत्र

प्रश्नपत्रिका - १ आर्षकाव्य	वेळ १.३० तास गुण - ३०
प्र १ भाषांतर करा	
अ व ब विभागातून प्रत्येकी १ - १	१०
प्र २ विवेचक परिच्छेद लिहा - रामायण (कोणतेही दोन)	१०
प्र ३ विवेचक परिच्छेद लिहा - महाभारत (कोणतेही दोन)	१०

पेपर - २	वेळ - १.३० तास गुण - ३०
संस्कृत व्याकरण परम्परा	
प्र १ अ. कोणत्याही दोन सूत्राचे स्पष्टीकरण करा.	०६
ब. प्रत्याहार तयार करा (कोणतेही चार)	०४
प्र २ संस्कृत व्याकरणकारांचा परिचय द्या. (कोणतेही दोन)	१०
प्र ३ व्याकरण ग्रंथांचा परिचय द्या (कोणतेही दोन)	१०

## द्वितीय सत्र

प्रश्नपत्रिका - ३	वेळ १.३० तास गुण - ३०
नाटक - स्वप्नवासवदत्तम्	
प्र १ भाषांतर करा (कोणतेही दोन)	१०
प्र २ विवेचक परिच्छेद लिहा (कोणतेही दोन)	१०

प्र ३ दीर्घोत्तरी प्रश्न १०  
किंवा  
दीर्घोत्तरी प्रश्न

पेपर - ४ गद्यकाव्य शुकनासोपदेश वेळ १.३० तास  
गुण - ३०

प्र १ भाषांतर करा (कोणतेही दोन) १०

प्र २ विवेचक परिच्छेद लिहा (कोणतेही दोन) १०

प्र ३ दीर्घोत्तरी प्रश्न  
किंवा  
दीर्घोत्तरी प्रश्न १०

## प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

बी.ए. बी.एस्सी. व बी कॉम प्रथम वर्ष

विषय : संस्कृत द्वितीय भाषा

शैक्षणिक वर्ष २००९-२०१० पासून लागू

प्रथमसत्र

प्रश्नपत्रिका - १	नीतिशतकम्	मार्क - ३०
		वेळ - १.३० तास
प्र . १ भाषांतर करा. (कोणतेही दोन)		१०
प्र २. पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोचे संदर्भासह स्पष्टीकरण करा.		१०
प्र ३ रा दीर्घोत्तरी प्रश्न		१०
किंवा		
दीर्घोत्तरी प्रश्न		

## द्वितीय सत्र

प्रश्नपत्रिका - २		वेळ - १.३० तास
वैद्यकीय सुभाषित साहित्यम्		मार्क - ३०
प्र १ भाषांतर करा (कोणतेही दोन)		१०
प्र २ विवेचक परिच्छेद लिहा (कोणतेही दोन)		१०
प्र ३ दीर्घोत्तरी प्रश्न		१०
किंवा		
दीर्घोत्तरी प्रश्न		

## अन्तर्गत मूल्यमापनपध्दती

बी.ए. प्रथमवर्ष - सत्र १ व सत्र २ मधील प्रत्येक पेपर करिता

अ वर्ग चाचणी

ब. गृहपाठ -

वर्गचाचणी -

संबंधीत विषयाच्या अभ्यासक्रमावर ५ गुणांचे दोन प्रश्न देऊन वर्ग चाचणी घेण्यात यावी.

शैक्षणिक वर्षाच्या प्रथम सत्रात - १५ सप्टेंबर पर्यंत

व द्वितीय सत्रात - १५ फेब्रु पर्यंत

वर्ग चाचणी घेण्यात यावी.

गृहपाठ : ५ मार्कांचे ४ लघुत्तरी प्रश्न एका सत्रात विचारले जातील. २० मार्कांचे रूपांतर

१० गुणात केले जाईल.

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University Aurangabad  
Revised Syllabus  
**Sanskrit – M.A. First Year**  
(Under the Faculty of Arts )

6. **Year of Implementation** – will be implemented from **June 2009**
7. **Pattern** – The pattern of Examination will be semester system (30 marks semester examination and 20 marks internal evaluation)
8. **The structure:** Implementation of the structure as prescribed by university.
9. **Nature of question paper :** As per established pattern
10. **Scheme of Teaching and examination :**

Revised syllabus is designed for the students who want to learn Sanskrit and study or analyze the literature & language.

The internal assessment paper is designed for active participation in understanding language & literature.

**M.A. I<sup>st</sup> Sem**

Sr. No.	Course No.	Papers	Teaching Scheme		Exam Scheme (Marks)		
			Credit allotted	Periods	Sem Exam	Internal	Total
1	SAN MA 001	वैदिकसाहित्य	4	60	30	20	50
2	SAN MA 002	नाटयशास्त्र	4	60	30	20	50
3	SAN MA 003	आर्षमहाकाव्य	4	60	30	20	50
4	SAN MA 004	भाषाविज्ञान	4	60	30	20	50

M.A. First Year (SANSKRIT) Semester – II

Sr. No.	Course No.	Papers	Teaching Scheme		Exam Scheme (Marks)		
			Credit allotted	Periods	Sem Exam	Internal	Total
1	SAN MA 005	वेदकालीन संस्कृतीचा इतिहास	4	60	30	20	50
2	SAN MA 006	नाटक - उत्तररामचरितम्	4	60	30	20	50
3	SAN MA 007	काव्य	4	60	30	20	50
4	SAN MA 008	व्याकरण	4	60	30	20	50

01 Period = 50 Minutes

02 Credit = 15 Period

04 Credit = 60 Periods

60 periods are meant for classroom lectures, field work and internal assessment.

एम.ए. संस्कृत जून २००९ पासून कार्यान्वित  
प्रथमसत्र

प्रश्नपत्रिका - १ वैदिक साहित्य

गुण - ५०

पेपर कोड - SANMA001

ऋग्वेदसूक्ते -

१. रुद्रसूक्त - २.३३

२. आप्री सूक्त - १.१४२

३. हिरण्यगर्भसूक्त - १०.१२१

४. उषस् सूक्त - ३.६१

५. संज्ञान सूक्त

अथर्ववेद - पृथ्वीसूक्त - १२ - १.१.१०

**संदर्भग्रन्थ :**

१. ऋक्सूक्तवैजयन्ती - एस.डी वेलणकर, मो. दि. पराडकर, वैदिक संशोधन प्रकाशन , टिळक  
विद्यापीठ नगर पुणे- ३०

२. New Vedic Selection - Macdonald, Chowkhamba Publication  
Varanasi

३. ऋक्सूक्तसंग्रह - हरिदत्तशास्त्री , प्रकाशक साहित्य भण्डारसुभाष बाजार, मेरठ

४. अथर्ववेद - एक सार्वदेशिक आर्यप्रतिनिधी सभा प्रकाशन

५. वैदिक देवतांचे अभिनव दर्शन - डॉ. रा. ना. दांडेकर

६. हिंदू धर्माचा इतिहास आणि आशय - डॉ. रा. ना. दांडेकर

७. ऋग्वेदाही भाष्य भूमिका - स्वामी दयानंद, आर्यसमाज मंदिर



प्रश्नपत्रिका - दोन

नाटयशास्त्र

गुण - ५०

पेपर कोड - SANMA002

नाटयशास्त्र - भरतमुनी

- दशरूपकविचार - अध्याय - १८
- चतुर्विध अभिनय विचार

संदर्भग्रन्थ :

१. भरतमुनीचे नाटयशास्त्र - गोदावरी केतकर
२. नाटयशास्त्र - चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
३. दशरूपकम् - रं. प. कंगले, महाराष्ट्र राज्य साहित्य व सांस्कृतिक मंडळ, पुणे
४. नाटयसिद्धांत - डॉ. द्विवेदी
५. संस्कृत नाटयमीमांसा - डॉ. श्री. मुसळगावकर, परिमल प्रकाशन दिल्ली
६. भारतीय साहित्यशास्त्र - डॉ. ग. त्र्यं. देशपांडे

प्रश्नपत्रिका - ३

आर्षमहाकाव्य

गुण - ५०

पेपर कोड - SANMA003

- रामायण - महाभारताचा तौलनिक अभ्यास
१. रामायण व महाभारताचा काळ , कर्ता, स्वरूप, लेखनशैली
  २. रामायण व महाभारताचे उपजीव्यत्व
  ३. भारतीय संस्कृती व रामायण, महाभारत
  ४. रामायण , महाभारतात प्रतिबिंबित झालेली संस्कृती - सामाजिक व्यवस्था, कुटूंब व्यवस्था , शिक्षणपध्दती , स्त्री शिक्षण , राजकीय स्थिती, आर्थिक स्थिती, धर्माचे स्वरूप , कला, चतुर्विध पुरुषार्थ विचार

**संदर्भग्रंथ :**

१. वाल्मीकिरामायण - मूल संहिता
२. महाभारत - मूल संहिता
३. Great Epics of India - R.W. Hopkins, Motilal Banarsidas, New Delhi.
४. Epic Mythology - Ibid
५. इतिहास पुराण का अनुशीलन, रमाशंकर भट्टाचार्य , वाराणसी - १९६३
६. संस्कृत साहित्य का इतिहास - बलदेव - उपाध्याय
७. संस्कृत साहित्याचा सोपपत्तिक इतिहास - डॉ. करंबेळकर
८. महाभारताचा उपसंहार -
९. संस्कृत साहित्याचा इतिहास - डॉ. सिन्धू डांगे

प्रश्नपत्रिका - ४

भाषाविज्ञान

गुण - ५०

पेपर कोड - SANMA004

१. भाषेची परिभाषा
२. भाषाविज्ञान परिभाषा
३. आधुनिक भाषाविज्ञानाच्या अभ्यास पध्दती
४. भाषा उत्पत्तीचे सिध्दांत
५. भाषा विज्ञानाचा इतर शास्त्रांची संबंध
६. भाषेचे वर्गीकरण
७. भारोपीय भाषा परिवार
८. ध्वनिविज्ञान
९. अर्थविज्ञान
१०. शब्दविज्ञान
११. वाक्यविज्ञान

### संदर्भग्रन्थ :

१. संस्कृत भाषाविज्ञान - राजकिशोरसिंग , विनोद पुस्तकालय, आग्रा
२. भाषा और विज्ञान - डॉ. नरेश मिश्र , निर्मल प्रकाशन , दिल्ली
३. भाषा आणि भाषाशास्त्र - श्री न. गजेंद्रगडकर
४. वाग्विज्ञान - श्री सीताराम चतुर्वेदी
५. भाषाविज्ञान की रूपरेखा - गोपालदत्त जोशी , भारतीय विद्या प्रकाशन , दिल्ली
६. तौलनिक भाषाविज्ञान - डॉ. पी. डी. गुणे , मोलीलाल बनारसीदास प्रकाशन, दिल्ली

### द्वितीय सत्र

प्रश्नपत्रिका - ५

वेदकालीन संस्कृतीचा इतिहास

गुण - ५०

पेपर कोड - SANMA005

वेदकालीन संस्कृतीचा इतिहास पुढील मुदयांच्या आधारे अभ्यासणे

१. "संस्कृती" संकल्पना
२. संस्कृतीच्या अभ्यासाची साधने
३. वेदवाङ्मयात प्रतिबिंबित झालेली तत्कालीन , ऐतिहासिक, भौगोलिक, सामाजिक, राजकीय, धार्मिक , आर्थिक - सांस्कृतिक स्थिती.
४. वेदकालीन संस्कृतीचे वेगळेपण

### संदर्भग्रन्थ :

१. वैदिक साहित्य का इतिहास - डॉ. पारसनाथ द्विवेदी
२. वैदिक देवताशास्त्र - प्रा. प्रभुदयाल अग्निहोत्री
३. वैदिक संस्कृती - तीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी
४. संस्कृत साहित्य का विशद इतिहास - डॉ. पुष्पा गुप्ता
५. संस्कृत साहित्य का इतिहास - वाचस्पती गैरोला
६. वैदिक संस्कृती - वाचस्पती गैरोला
७. वैदिक वाङ्मय का इतिहास - पं. भगवददत्त

८. प्राचीन भारत का इतिहास - रमाशंकर त्रिपाठी

९. ऋग्वेदादी भाष्यभूमिका - स्वामी दयानंद सरस्वती

प्रश्नपत्रिका - ६

नाटक - उत्तररामचरितम्

गुण - ५०

पेपर कोड - SANMA06

भवभूतिविरचित उत्तररामचरितम् - संपूर्ण - स्थूल अध्ययन

**संदर्भग्रंथ :**

१. भवभूती - डॉ. व्हि. व्हि. मिराशी

२. भवभूती और उनका उत्तररामचरितम् - परिमल प्रकाशन, दिल्ली

३. उत्तररामचरितम् - सार - श्रीमती विमल देशपांडे , प्राप्ती स्थान : संस्कृत साहित्य  
रत्नाकर , पुणे

४. उत्तररामचरितम् - महाकवि भवभूती प्रणीतम् - श्री कपीलदेवी गिरी, चौखम्बा, प्रकाशन

5. Uttaramcharitam – Dr. R.D. Karmarkar, Motilal Banarasidas,  
Publication.

6. Uttaramcharitam – Dr. P.V. Kane

7. Uttaramcharitam – Dr. M.P. Unni

प्रश्नपत्रिका - ७

काव्य

गुण - ५०

पेपरक कोड - SANMA007

माघकृत शिशुपालवधम् - १ , २ सर्ग

१. शिशुपालवधम् - हिन्दी - चौखम्बा प्रकाशन , वाराणसी

२. शिशुपालवधम् - मराठी - डॉ. रुपाली कापरे, संगमनेर

पेपर कोड - SANMA008

१. वरदराजविरचित लघुसिध्दांत कौमुदी - समास प्रकरणम्

२. पतंजलीकृत महाभाष्य - पस्पशान्हिकम्

**संदर्भग्रंथ -**

१. लघुसिध्दान्त कौमुदी - डॉ भावे,

२. लघुसिध्दान्त कौमुदी - डॉ नीला सोमलवार कौमुदी, प्रकाशन यवतमाह

३. लघुसिध्दान्त कौमुदी - श्री म.दा.साठे

४. पातज्जल महाभाष्य - पस्पशान्हिकम् - श्री वासुदेव अभ्यंकर पुणे

५. पातज्जल महाभाष्य - पस्पशान्हिकम् - चौखम्बा प्रकाशन

प्रश्नपत्रिकांचे स्वरूप

एम.ए. संस्कृत प्रथम वर्ष - जून २००९ पासून कार्यान्वित

प्रथम सत्र

गुण - ३०

प्रश्नपत्रिका - १ वैदिक साहित्य

वेळ : १.३० तास

पेपर कोड - SANMA001

प्र १ - सटीप भाषांतर करा कोणतेही दोन

१०

प्र २ - संदर्भासह स्पष्टीकरण कोणतेही दोन

१०

प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासह

१०

प्रश्नपत्रिका - २

नाटयशास्त्र

गुण - ३०

पेपर कोड - SANMA002

वेळ : १.३० तास

प्र १ - स्पष्टीकरण करा कोणतेही दोन

१०

प्र २ - विवेचक परिच्छेद लिहा कोणतेही दोन

१०

प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासह

१०

प्रश्नपत्रिका - ३

आर्षमहाकाव्य

गुण- ३०

पेपर कोड - SANMA003

वेळ : १.३० तास

प्र १ - विवेचक परिच्छेद लिहा - कोणतेही दोन

१०

प्र २ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासह

१०

प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासह

१०

प्रश्नपत्रिका - ४	भाषाविज्ञान	गुण - ३०
पेपर कोड - SANMA004		वेळ : १.३० तास
प्र १ - विवेचक परिच्छेद लिहा कोणतेही दोन		१०
प्र २ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासह		१०
प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासह		१०

### द्वितीय सत्र

प्रश्नपत्रिका - ५ वेदकालीन संस्कृतीचा इतिहास		गुण - ३०
पेपर कोड - SANMA005		वेळ : १.३० तास
प्र १ - विवेचक परिच्छेद लिहा कोणतेही दोन		१०
प्र २ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासह		१०
प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासह		१०

प्रश्नपत्रिका - ६	उत्तररामचरितम्	गुण - ३०
पेपर कोड - SANMA006		वेळ : १.३० तास
प्र १ - विवेचक परिच्छेद लिहा कोणतेही दोन		१०
प्र २ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासह		१०
प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासह		१०

प्रश्नपत्रिका - ७ काव्य

गुण - ३०

पेपर कोड - SANMA007

वेळ : १.३० तास

शिशुपालबध - १, २ सर्ग

प्रश्न १ - भाषांतर करा , कोणतेही दोन	१०
प्र २ - विवेचक परिच्छेद लिहा , कोणतेही दोन	१०
प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पासहित	१०

प्रश्नपत्रिका - ८

व्याकरण

गुण - ३०

पेपर कोड - SANMA008

वेळ : १.३० तास

प्र १ - सूत्राचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करा कोणतेही चार	१०
प्र २ - पुढील समास सूत्रासह स्पष्ट करा कोणतेही चार	१०
प्र ३ - विवेचक परिच्छेद लिहा कोणतेही दोन	१०

- प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेस अंतर्गत मूल्यमापनाचे २० गुण आहेत.